

آزمون درس: علوم و فنون ادبی ^(۳)		اداره آموزش و پرورش استان خوزستان		تاریخ امتحان:							
طراح: سروستانی تک		ویژه دانش‌آموزان روزانه شهرستان باغ‌ملک		ساعت شروع:							
نام و نام خانوادگی:		خردادماه ۱۳۹۹		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه							
ردیف	توجه: آزمون دارای ۳۶ سؤال و در چهار صفحه است.										
الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)	۱- موضوع منظومه "موش و گربه" عبید زاکانی را بنویسید.										
	۲- از میان ویژگی‌های زیر، کدام یک مربوط به قلمرو زبانی سبک عراقی است؟ الف) ترجیح عشق بر عقل ☐ ب) در هم آمیختگی مختصات نو و کهن ☐ ج) رواج غزل عاشقانه و عارفانه ☐ د) اعتقاد به قضا و قدر ☐										
	۳- با توجه به مقایسه ویژگی‌های فکری سبک‌های خراسانی و عراقی، جدول زیر را کامل کنید.										
	<table><tr><td>سبک خراسانی</td><td>سبک عراقی</td></tr><tr><td>.....</td><td>غم‌گرایی</td></tr><tr><td>واقع‌گرایی</td><td>.....</td></tr></table>					سبک خراسانی	سبک عراقی		غم‌گرایی	واقع‌گرایی	
	سبک خراسانی	سبک عراقی									
		غم‌گرایی									
	واقع‌گرایی										
	۴- دو جریان عمده شعر قرن دهم را نام ببرید.										
	۵- متن زیر در مورد <u>صائب تبریزی</u> است؛ در این متن از نظر علمی و تخصصی، چند غلط وجود دارد؟ وی معروف‌ترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعران قرن دهم است. شهرتش در قصیده‌سرایی است. تک‌بیتی‌هایش شاهکارهای ذوق و اندیشه‌اند و وی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند. الف) ۱ ☐ ب) ۲ ☐ ج) ۳ ☐ د) ۴ ☐										
	۶- متن زیر کدام شاعر قرن دهم را معرفی می‌کند؟ سبک شعری‌اش حد واسط سبک دوره عراقی و سبک هندی است و "واقع‌گرایی" شاخصه اصلی شعر و شاعری ایشان است.										
	۷- کدام شاعر به "خلاق‌المعانی ثانی" معروف است؟ چرا به وی این لقب را داده‌اند؟										
۸- سبک هندی از اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم (هق) در تاریخ ادبیات فارسی رواج داشت. درست ☐ نادرست ☐											
۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، از ویژگی‌های سبک هندی نیست؟ الف) بازسازی اندرزها و تمثیل‌های کهن به شیوه‌های نو ☐ ب) مضمون‌آفرینی و باریک‌اندیشی ☐ ج) رواج شعر و ادب در میان بازاریبان و پیشه‌وران ☐ د) توجه به شعر عاشقانه و مدحی ☐											
۱۰- از میان ویژگی‌های ادبی سبک هندی، دو مورد را بنویسید.											
۱۱- نوع نثر هر یک از آثار زیر را بنویسید. ۱۱-۱) عالم‌آرای عباسی: ۱۱-۲) حبیب‌السیر: ***ادامه سؤالات در صفحه دوم***											

ب. موسیقی شعر (۶ نمره)

تاریخ امتحان: ساعت شروع: مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	اداره آموزش و پرورش استان خوزستان ویژه دانش آموزان روزانه شهرستان باغ ملک خردادماه ۱۳۹۹	آزمون درس: علوم و فنون ادبی ^(۳) طراح: سروستانی تک نام و نام خانوادگی:																					
بارم	توجه: آزمون دارای ۳۶ سؤال و در چهار صفحه است.		ردیف																				
۵/۱	۱۲- وزن واژه‌های معادل نشانه‌های هجایی زیر را بنویسید. (۱۲-۱) U _ _ : (۱۲-۲) U _ _ :																						
۵/۱	۱۳- نشانه‌های هجایی کلمات مقابل را بنویسید. (۱۳-۱) جدایی‌ها: (۱۳-۲) دریادلان:																						
۲۵/۱	۱۴- وزن واژه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟ شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل کجا دانند حال ما، سبکباران ساحل‌ها؟! الف) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن ج) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن د) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن																						
۷۵/۱	۱۵- هر یک از پایه‌های آوایی زیر را به وزن‌واژه مناسب خود وصل کنید. (توجه: یک وزن‌واژه اضافی است). <table border="1" data-bbox="451 864 1236 1124"> <tr> <td>عشق جانان (۱۵-۱)</td><td>الف) مفاعیلن</td></tr> <tr> <td>صبا را گو (۱۵-۲)</td><td>ب) فاعلاتن</td></tr> <tr> <td>قصد جفا (۱۵-۳)</td><td>پ) مفعولن</td></tr> <tr> <td></td><td>ت) مفتعلن</td></tr> </table>		عشق جانان (۱۵-۱)	الف) مفاعیلن	صبا را گو (۱۵-۲)	ب) فاعلاتن	قصد جفا (۱۵-۳)	پ) مفعولن		ت) مفتعلن													
عشق جانان (۱۵-۱)	الف) مفاعیلن																						
صبا را گو (۱۵-۲)	ب) فاعلاتن																						
قصد جفا (۱۵-۳)	پ) مفعولن																						
	ت) مفتعلن																						
۱/۵	۱۶- با توجه به بیت زیر، موارد خواسته‌شده را در جای مناسب بنویسید. هین سخن تازه بگو، تا دو جهان تازه شود وارهد از حدّ جهان، بی حد و اندازه شود <table border="1" data-bbox="180 1247 1372 1494"> <tr> <td>پایه‌های</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>آوایی</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>وزن</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>نشانه‌های هجایی</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>		پایه‌های					آوایی					وزن					نشانه‌های هجایی					
پایه‌های																							
آوایی																							
وزن																							
نشانه‌های هجایی																							
۱	۱۷- هر یک از مصراع‌های زیر، از تکرار کدام پایه آوایی همسان ساخته شده است؟ (۱۷-۱) دمی با غم به سر بردن، جهان یک‌سر نمی‌ارزد (.....) (۱۷-۲) سوزد مرا، سازد مرا، در آتش اندازد مرا (.....)																						
۵/۱	۱۸- دو ویژگی پایه‌های آوایی همسان دولختی یا وزن دوری را بنویسید.																						
۵/۱	۱۹- وزن کدام یک از ابیات زیر، از نوع پایه‌های آوایی همسان دولختی است؟ (۱۹-۱) روزی که کلک تقدیر، در پنجه قضا بود عشق از میان ذرات، در جست‌وجوی ما بود (۱۹-۲) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری کزان جانب که او باشد، صبا عنبرفشان آید																						
۵/۱	۲۰- کدام یک از ابیات زیر با وجود داشتن برخی از ویژگی‌های اوزان همسان دولختی، وزن دوری نیست؟ الف) در آن نفَس که بمیرم، در آرزوی تو باشم بدان امید دهم جان که خاک کوی تو باشم ب) رند و دُردی کش و مستم، چه توان کرد که هستم بر من ای اهل نظر، عیب مگیرید که مستم ***ادامه سؤالات در صفحه سوم***																						

آزمون درس: علوم و فنون ادبی ^(۲)		اداره آموزش و پرورش استان خوزستان	تاریخ امتحان:
طراح: سروستانی تک		ویژه دانش آموزان روزانه شهرستان باغ ملک	ساعت شروع:
نام و نام خانوادگی:		خرداده ماه ۱۳۹۹	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
ردیف	توجه: آزمون دارای ۳۶ سؤال و در چهار صفحه است.		
	۲۱- در بیت «ما را چو روزگار فراموش کرده‌ای جان! شکایت از تو کنم یا ز روزگار؟»، مشبّه و وجه شبّه را مشخص کنید.	۵/	بارم
	۲۲- در موارد زیر نوع تشبیهات (فشرده و گسترده) را مشخص کنید.	۵/	
	۱- (۲۲-۱) آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌باران		
	۲- (۲۲-۲) از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.		
	۲۳- در مصراع «گفتا: سر چه داری، کز سر خبر نداری؟»، از بین واژه‌های مشخص، کدام یک در معنای مجازی و کدام واژه در معنای حقیقی به کار رفته است؟	۵/	
	۲۴- در بیت زیر، کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید.	۵/	
	جهان انجمن شد بر تخت او فرومانده از فره بخت او		
	۲۵- کدام گزینه در مورد استعاره و انواع آن درست نیست؟	۵/	
	الف) هر استعاره‌ای بر مبنای تشبیه ساخته می‌شود. ☐ ب) همه استعاره‌های مکنیه، از نوع تشخیص هستند. ☐ ج) در استعاره آشکار (مصرّحه)، فقط مشبّه به می‌آید. ☐ د) استعاره، مجازی است به علاقه شباهت. ☐		
	۲۶- در ابیات زیر، نوع استعاره‌ها (آشکار و پنهان) را بنویسید.	۵/	
	۱- (۲۶-۱) مرا برف بارید بر پرّ زاغ نشاید چو بلبل تماشای باغ		
	۲- (۲۶-۲) باغ سلام می‌کند، سرو قیام می‌کند سبزه پیاده می‌رود، غنچه سوار می‌رسد		
	۲۷- در بیت «گفتا که مرو به غربت و می‌بارید از نرگسِ تر به لاله بر، مروارید»، یک استعاره آشکار (مصرّحه) مشخص کنید و آن را به تشبیه بلیغ اضافی تبدیل کنید.	۵/	
	۲۸- استعاره در کدام یک از ابیات زیر، از نوع آشکار (مصرّحه) است؟	۵/	
	۱- (۲۸-۱) من ای صبا، ره رفتن به کوی دوست ندانم تو می‌روی به سلامت، سلام من برسانی		
	۲- (۲۸-۲) ای گلِ تازه، که بویی ز وفا نیست تو را خبر از سرزنش خار جفا نیست تو را		
	۲۹- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.	۵/	
	۱- (۲۹-۱) در کنایه، هم معنای قاموسی عبارت و هم معنای مجازی آن به ذهن می‌آید. درست ☐ نادرست ☐		
	۲- (۲۹-۲) واژه یا عبارتی است که فقط معنای ظاهری و نزدیک آن مدّ نظر گوینده است. درست ☐ نادرست ☐		
	۳۰- یکی از تفاوت‌های آرایه استعاره با کنایه را بنویسید.	۵/	
	۳۱- در بیت زیر یک عبارت کنایی مشخص کنید و مفهوم کنایی آن را بنویسید.	۵/	
	به کس مگوی که پایم به سنگ عشق برآمد که عیب گیرد و گوید: چرا به فرق نپویی؟		
	۳۲- در بیت «به تیغم گر کشد، دستش نگیرم و گر تیرم زند، منت پذیرم»، عبارت مشخص کنایه از چیست؟	۵/	
ادامه سؤالات در صفحه چهارم			

آزمون درس: علوم و فنون ادبی ^(۲)		اداره آموزش و پرورش استان خوزستان ویژه دانش آموزان روزانه شهرستان باغملک خردادماه ۱۳۹۹	تاریخ امتحان:
طراح: سروستانی تک			ساعت شروع:
نام و نام خانوادگی:			مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
ردیف	توجه: آزمون دارای ۳۶ سؤال و در چهار صفحه است.		بارم
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	۳۳- با توجه به ابیات زیر از سعدی شیرازی، جدول را کامل کنید.		۱
	تو از هر در که بازآیی، بدین خوبی و زیبایی		
	ملامت گوی بی حاصل، تُرنج از دست نشناسد		
	به زیورها بیارایند، وقتی خوب رویان را		
	دعایی گر نمی گویی، به دشنامی عزیزم کن		
قیامت می کنی سعدی، بدین شیرین سخن گفتن		دری باشد که از رحمت، به روی خلق بگشایی	
		در آن معرض که چون یوسف، جمال از پرده بنمایی	
		تو سیمین تن چنان خوبی که زیورها بیارایی	
		که گر تلخست شیرین است از آن لب هرچه فرمایی	
		مسلم نیست طوطی را، در ایامت شکرخایی	

راهنمای تصحیح: علوم و فنون ادبی ^(۲)		اداره آموزش و پرورش استان خوزستان		تاریخ امتحان:
نام و نام خانوادگی:		ویژه دانش‌آموزان روزانه شهرستان باغ‌ملک		ساعت شروع:
ردیف	طراح آزمون: سروستانی تک	خردادماه ۱۳۹۹		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
بارم				
۱-۲۵	۱- بیان ناهنجاری‌های اجتماعی (۲۵/)			
۲-۲۵	۲- گزینه ب) در هم آمیختگی مختصات نو و کهن (۲۵/)			
۳-۵	۳- شادی‌گرایی (۲۵/)			
۴-۵	۴- یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به طور طبیعی در جریان بود. (۲۵/)			
۵-۲۵	۵- گزینه ب) ۲ (۲۵/)			
۶-۲۵	۶- وحشی بافقی (۲۵/)			
۷-۵	۷- کلیم کاشانی (۲۵/)			
۸-۲۵	۸- درست (۲۵/)			
۹-۲۵	۹- گزینه د) توجه به شعر عاشقانه و مدحی (۲۵/)			
۱۰-۵	۱۰- نوشتن دو مورد از سه مورد زیر، هر کدام ۲۵/ در کل ۵/ نمره:			
۱-۵	۱- کم‌توجهی به بدیع و بیان ۲- قالب مسلط در این دوره، غزل است. ۳- استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ.			
۱-۵	۱-۱ (۱۱-۱ نثر ساده (۲۵/)			
۲-۵	۲-۱ (۱۱-۲ نثر بینابین (۲۵/)			
۱-۵	۱-۱۲ فاعلاتن (۲۵/)			
۲-۵	۲-۱۲ فاعلاتن (۲۵/)			
۱-۲۵	۱۴- گزینه الف) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (۲۵/)			
۱-۷۵	۱-۱۵ الف) فاعلاتن (۲۵/)			
۱-۵	۱-۱۶ نوشتن درست موارد زیر، هر کدام ۵/ نمره؛ در کل ۱۵/ نمره:			
۱-۵	پایه‌های			
۱-۵	آوایی			
۱-۵	وزن			
۱-۵	نشانه‌های هجایی			
۱-۵	۱۷-۱ مفاعیلن (۵/)			
۱-۵	۱۸- نوشتن دو مورد از این موارد، هر کدام ۲۵/ در کل ۵/ نمره:			
۱-۵	۲- هر مصراع، به دو پاره تقسیم می‌شود.			
۱-۵	۳- میانه هر مصراع، با درنگ یا مکثی آشکار همراه است.			
۱-۵	۴- هجای پایانی نیم‌مصراع، مانند پایان مصراع، بلند است.			
*** ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم ***				

الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

ب) موسیقی شعر (۶ نمره)

	تاریخ امتحان:	اداره آموزش و پرورش استان خوزستان ویژه دانش آموزان روزانه شهرستان باغملک خردادماه ۱۳۹۹	راهنمای تصحیح: علوم و فنون ادبی ^(۲)	
	ساعت شروع:		نام و نام خانوادگی:	
بارم	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه		ردیف	طراح: سروستانی تک
/۵		۱-۱۹) روزی که کَلک تقدیر، در پنجه قضا بود عشق از میان ذرات، در جست و جوی ما بود (۵/).		
/۵		۲۰- گزینۀ ب) رند و دُردی کش و مستم، چه توان کرد که هستم بر من ای اهل نظر، عیب مگیرید که مستم (۵/).		
/۵		۲۱- مشبّه به: روزگار (۲۵/.) وجه شبّه: فراموش کردن (۲۵/.)		
/۵		۱-۲۲) تشبیه فشرده (۲۵/.) ۲-۲۲) تشبیه گسترده (۲۵/.)		
/۵		۲۳- "سر" (نخستین): مجاز (۲۵/.) "سر" (دومی): حقیقت (۲۵/.)		
/۵		۲۴- مشخص کردن واژه "جهان": (۲۵/.) معنای مجازی: مردم جهان (جهانیان) (۲۵/.)		
/۵		۲۵- گزینۀ ب) همه استعاره های مکنیه، از نوع تشخیص هستند. (۵/.)		
/۵		۱-۲۶) استعارۀ آشکار (مصرّحه) (۲۵/.) ۲-۲۶) استعارۀ پنهان (مکنیه) (۲۵/.)		
/۵		۲۷- مشخص کردن یکی از این موارد ۲۵/.: نرگس ، لاله ، مروارید نوشتن یکی از این موارد ۲۵/.: نرگس چشم، لاله رخسار (لاله رخ/چهره/روی)، مروارید اشک		
/۵		۲-۲۸) ای گل تازه، که بویی ز وفا نیست تو را خبر از سرزنش خار جفا نیست تو را (۵/.)		
/۵		۱-۲۹) درست (۲۵/.) ۲-۲۹) نادرست (۲۵/.)		
/۵		۳۰- نوشتن یکی از این دو مورد ۵/.: نمره: کنایه، گونه ای از مجاز است که بر مبنای اصل "مجاورت" استوار است اما استعاره بر مبنای "مشابهت" - استعاره در "واژه" ولی کنایه در "ساختار کلام" روی می دهد.		
/۵		۳۱- نوشتن یکی از این موارد ۵/.: نمره: پای به سنگ برآمدن: کنایه از گرفتار مشکل شدن به فرق پویدن: کنایه از با کمال شوق رفتن		
/۵		۳۲- دستش نگیرم: کنایه از مانعش نمی شوم. (۵/.)		
۱		۳۳- قلمرو زبانی (نوشتن یکی از این موارد ۲۵/.): جملات ساده و کوتاه و بدون پیچیدگی نحوی/ سادگی زبان/ گرایش به کاربرد لغات عربی/ کمی لغات اصیل قدیم و ... قلمرو ادبی (نوشتن یکی از این موارد ۲۵/.): توجّه به آرایه های بیانی و بدیعی مانند کنایه، تشبیه، اغراق، تلمیح، پارادوکس و .../ ردیف ندارد./ قافیه آن، طبق قاعدهٔ ۱ (یک) است./ پایه های آوایی آن، همسان یا تک پایه ای هستند. قلمرو فکری (نوشتن یکی از این موارد ۲۵/.): غزلی است عاشقانه از سبک عراقی با مضمون بیان عواطف شخصی شاعر در عشق به معشوقی زمینی و دست یافتنی/ اندیشه های صوفیانه و عرفانی در این غزل وجود ندارد./ از فراق سخن می گوید./ ذهن گراست./ معنی گراست و ... وزن: تکرار پایه آوایی همسان "مفاعیلن" (۲۵/.)		
		*** ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم ***		

پ) زیبایی شناسی (۶ نمره)

ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

راهنمای تصحیح: علوم و فنون ادبی (۲)		اداره آموزش و پرورش استان خوزستان ویژه دانش‌آموزان روزانه شهرستان باغ‌ملک خردادماه ۱۳۹۹	تاریخ امتحان:	
نام و نام خانوادگی:			ساعت شروع:	
ردیف	طراح: سروستانی تک		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	بارم
۱	۱-۳۴) نوشتن یکی از این موارد ۵/ نمره: توجه به مضامین نو در شعر/ باریک‌اندیشی و رقت خیال/ توجه به واقعیات ملموس زندگی؛ یعنی واقع‌گرا بودن/ قراردادن واژگان عینی در کنار مفاهیم ذهنی و ایجاد یک ساختار مفهومی بدیع/ استفاده از توصیفات عینی برای تصویرسازی ذهنی در شعر و ۲-۳۴) نوشتن یکی از این موارد ۵/ نمره: استفاده از آرایه اسلوب معادله/ دو واژه "شنبه" و "جمعه" در تقابل هم قرار گرفته‌اند و مفهومی متضاد دارند. استفاده از تمثیل و			
۱	۳۵- زیبایی‌شناسی (نوشتن یکی از این موارد ۵/ نمره): تناسب (مراعات نظیر) بین ابر، باران، بارید، خاک و گل/ ترکیبات "ابر کرم" و "باران محبت"، از نوع تشبیه فشرده اضافی هستند./ تلمیح دارد به اسطوره آفرینش انسان و آیه ۷۱ سوره "ص": «إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ» و حدیث «خَمَرْتُ طِينَهُ أَدَمَ بَيْدَى أَرْبَعِينَ صَبَاحًا» / بین گل و دل: جناس ناهمسان (ناقص) اختلافی/ واژه‌آرایی یا تکرار در واژه "گل" / واج‌آرایی در صامت‌های "گ" و "ل" و - قلمرو فکری (نوشتن یکی از این موارد ۵/ نمره): نثری است عرفانی/ مفهوم کلی آن: آفرینش آدم از خاک/ خلقت انسان، خلقتی عاشقانه بود.			
۱	۱-۳۶) قلمرو زبانی (نوشتن یکی از این موارد ۵/ نمره): تمایل به کاربرد واژه‌های عربی مانند حُسن، خط، تفصیل، اجمال، قهر، لطف، ادبار، اقبال، عفو، جرم، تمثال، عقل، استدلال، آمال/ استفاده از اصطلاحات عرفانی همچون خط، خال، قهر، لطف/ گسترده‌بودن دایره واژگانی/ استفاده از تضاد یا تقابل واژه‌هایی چون قهر و لطف، ادبار و اقبال- مغرب و مشرق، تفصیل و اجمال/ توجه به متانت و فصاحت زبان جز در یک مورد/ جمع بستن نادرست دوباره واژه "آمال" (أَمَل ← آمال ← آمال‌ها) برخلاف الگوی صرفی زبان/ کاربرد مفاهیم و واژگان کوچه و بازار و ۲-۳۶) قلمرو فکری (نوشتن یکی از این موارد ۵/ نمره): غزلی است عرفانی و حکمت‌آمیز؛ البته نوعی حکمت عامیانه در آن آشکار است./ معشوق آسمانی است؛ چون مخاطب شاعر، خداست./ توجه به معنی و مضمون و رهاکردن زبان در مواردی (معنی‌گراست)./ شاعر در هر بیت مضمون جداگانه‌ای را پروراند است./ نکوهش عقل و ترجیح عشق بر عقل (عشق‌گراست)./ بن‌مایه‌ای ای از یأس فلسفی صائب در آن دیده می‌شود./ دارای اندیشه‌های فلسفی خیام‌گونه است همراه با اظهار نامرادی و یأس و			
پیوسته سبز باشید و باوقار؛ مثل اصل خویش!				